

Gelir Konusunda Ne Kadar Eşitiz?

Yedi kıtadan 100'ü aşkın araştırmacının dört yıllık çalışmalarına dayanan ve ekonomist Thomas Piketty'nin kurduğu Paris merkezli Dünya Eşitsizlik Laboratuvarı tarafından hazırlanan "Dünya Eşitsizlik Raporu 2022" yayımlandı.

Genel bakış: Araştırmaya göre, dünyanın en zenginlerine ait servetin payı, 1995'ten bu yana %1'den %3'e çıkarken Covid-19 pandemisi, bu artışı hızlandırdı. En tepedeki %1'lik kesimi oluşturan multimilyonerler, 1990'ların ortalarından bu yana biriken servet artışının %38'ini aldı. En alttaki %50 ise bu birikimin yalnızca %2'sine sahip olabildi.

Küresel nüfusun en zengin %10'u, küresel gelirin %52'sine sahipken nüfusun en yoksul %50'si küresel gelirin sadece %8'ine sahip.

En eşit kim? Raporda, en eşit bölge Avrupa olurken eşitsizliğin en yüksek olduğu bölge ise Orta Doğu. Avrupa'da en zengin %10 gelirin %36'sını alıyor. Orta Doğu ve Afrika için bu oran %58.

Türkiye'de durum ne? Son 15 yılda eşitsizliğin artış gösterdiği Türkiye'de, özellikle son üç yıldaki ekonomik yavaşlamayla tüm nüfus gruplarının gelirlerinin azaldığı görülüyor. Türkiye'de bir yetişkinin yıllık ortalama kazancı 85 bin TL. En zengin %10, tüm gelirin %54,5'ini alırken en yoksul %50'nin payı ise %12. En yoksul %50'nin or-

talama geliri, yıllık 20 bin 260 TL iken en zengin %10, 463 bin 20 TL ile 23 kat daha fazla kazanıyor.

Çözüm ne? Ekonomistler, eşitsizliği gidermek için servet vergisinin getirilmesi ve vergi kaçakçılığına karşı daha sert önlemler alınması önerisinde bulunuyor. Raporda, multimilyonerlerin servetlerine uygulanacak mütevazı kademeli vergilerin hükümetler için önemli bir gelir kaynağı olacağı belirtiliyor. Küçük bir hatırlatma: ABD'de Demokratlar, ekim ayında milyarlerden sahip oldukları hisse senetleri ve diğer varlıkların kazandıkları değer üzerinden yıllık vergi ödemesi alınmasını içeren bir yasa önerisi sunmuş; ancak Senato'dan destek alamamıştı.

